

СТУДЕНЕЦЪ

Blumlein

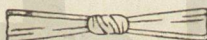
ИЛЮСТРОВАНО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ

За туризъмъ, родинознание и литература.

— Редактира комитетъ. —

Година първа.

Книга втора

СЪДЪРЖА:

1. НИК КАРАИВАНОВЪ. — Френскиятъ Турингъ Клубъ.
2. ПЕТЪРЪ МЮЛЕРЪ. * * * стохотворение.
3. НИК. ПЕТРОВЪ. — По-близо къмъ природата!
4. Н. Ф. — Драма на Монбланъ.
5. СЕРГЪЙ ПРОХОЖИЙ. — Пътни очерки.
6. А Б-ОВЪ. — За другаря...
7. Кайлъка въ миналото.
8. Вѣсти.
9. Изъ свѣта и науката.

Издание на Плѣвенското юнош. тур. дружество
„СТУДЕНЕЦЪ“

Всичко за редакцията се изпраща:
списание „Студенецъ“ — Плѣвень.

Продължава се подписката
на
ИЛЮСТРОВАНОТО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ
СТУДЕНЕЦЪ

за туризъм, родинознание и литература.

Във списанието се застъпватъ:

ТУРИЗЪМЪ: описаниен а туристски излети и пътеешествия; нрави, обичаи и всичкото интересуващо туристаа.

РОДИНОЗНАНИЕ: географски, природоописателни и народоописателни (фолклорни) очерки и скици.

ИСТОРИЧЕСКО и АРХЕОЛОГИЧЕСКО изучаване и описание на разни краища и селища.

ИЗЯЩНА ЛИТЕРАТУРА — родна и чужда: стихове, разкази и пр. въ които се третира предимно туризъма и родинознанието.

ВЪСТИ, — туристски и спортни, изъ България и странство.

Списанието ще излиза всъки мѣсецъ, освѣнъ юли и августъ, всъка книга отъ по **16 страници**, съ хубави илюстрации и винетки.

Годишниятъ абонаментъ е **15 лева**, — за членоветъ на юнош. тур. сѣюзъ **10 лева**, — напълно внесени. Записалитъ се по-късно ще получатъ излъзлитъ вече книжки. Отдѣлна книжка **2 лева**.

Който запише **10 - 25 абонати** и напълно внесе стойността имъ, се ползува съ **10 %** отстъпка, — надъ **25 абонати 20 %** отстъпъ. Абонаментенъ листъ се праща при поискване.

Изданието на списанието е гарантирано
за прѣзъ цѣлата година.

Материалитъ които се прашатъ за печатене въ списанието трѣбва да сѣ правилно и четливо написани на едната страна на хартията, иначе не ще бждатъ разглеждани отъ ред. комитетъ. Прѣдпочита се авторътъ, да не се подписва съ псевдонимъ. Редакцията нѣма възможность да отговаря отдѣлно всѣкому, а отдѣлъ „поща“ въ списанието не ще има: одобренитъ материали ще бждатъ постепенно помѣствани.

Авторътъ, или прѣводачътъ винаги да съобщава въ редакцията адреса си, тъй като на всѣки отъ когото има помѣстенъ материалъ ще бжде прашанъ по 1 екземпляръ. Ръкописи не се връщатъ.

СТУДЕНЕЦЪ

ИЛЮСТРОВАНО МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ

За туризъмъ, родинознание и литература.

Година първа.

Плѣвень, февруари 1920 год.

Книга втора.

Ник. Нараивановъ.

Френскиятъ Турингъ Клубъ*).

Френскиятъ Турингъ Клубъ, — Le Touring Club de France, — една отъ най-мощнитѣ туристски организации въ свѣта, съществува отъ 1890 г., когато шестима младежи, любители на велосипеда, въ едно скромно дюкянче на парижката улица „Poissonière“, въ което се продаваха „английски машини“, поставиха началото му. Въ това врѣме „велосипедниятъ туризъмъ“ бѣ още „въ своитѣ пелени“ и любителитѣ му чувствуваха необходимостъ отъ организиране, за да могатъ го упражнява и разпространява.

По подражание на отнедавна съществуващия „английски „Cyclist's Touring Club“, френскитѣ любители на велосипеда наименуваха сдружението си „Touring Club“, като лишиха това име отъ първата му дума (Cyclist's — велосипеденъ), тѣ значително разшириха смисъла му, а ведно съ това и цѣльта на своята организация.

Думата *touring*¹⁾ въ нейното широко етимологично значение ще рече *всичко относно пжтуването, относно туризъма*, — пжтуването не само на нѣколко бездѣлници богаташи и любители на „пейсажа“, но и онова, — на пжтуващитѣ по работа, че дори и съ научна, или здравословна цѣль; отъ тамъ Touring Club ще каже *клубъ за пжтуване, — за туризъмъ или пжтуваленъ клубъ*.

Членоветѣ на новообразувания френски Турингъ Клубъ, или „тесифчиститѣ“, както почнаха да се наричатъ²⁾ стигаха въ англо-филството си до тамъ, че си опрѣдѣлиха годишенъ вносъ отъ 3.75 франка, т. е. 3 шилинга, — колкото бѣше този на английскитѣ имъ съидейници; въ края на първата година отъ образуването си, Клубътъ имаше единъ наличенъ капиталъ отъ 22.50 фр., — прѣдставляващъ вносоветѣ на шестѣтъ му членове.

Приемането на нови членове, — сжщо „по английски образецъ“, ставаше съ „голѣми и интересни церемонии“. Членоветѣ носѣха специално облѣкло отъ кжса дреха, кжси панталони и каскетѣ, ушити отъ специаленъ платъ и „каска“ за тържествени случаи; тѣ притежаваха по една „чудновата значка“, съставена отъ единъ медаль — кутия, съдържащъ една цинкова плочица, — подобна на тия, които иматъ войницитѣ отъ западноевропейскитѣ армии за удостоверяване самоличността имъ при нещастни слу-

*) Настоящата статия е авторизиранъ прѣводъ на статията: „Le Touring Club de France“, печатена въ спис France-Bulgarie, № 3. — Авторътъ.

1) Пжтуване, разходка — Бѣл. редакцията.

2) Отъ Т. С. Ф. — началнитѣ букви на името на организацията. — Авторътъ.

чаи, — върху която биваше написано името, възрастта и адреса на притежателя на значката. Тази значка едва ли можеше да послужи за друго, освѣн за познаване трупа на „безумеца“, който въ ония „далечни и тъмни врѣмена“ имаше „херойството“ да се отправи съ велосипедъ къмъ Версайлъ³⁾, или за гората Марли⁴⁾.

Това прѣдставляваше френскиятъ Турингъ Клубъ въ началото си. Но врѣмето и случайността, които понѣкога тъй видоизмѣнятъ нѣщата, за щастие сториха сжщото и тукъ: Жакъ Баалифъ, който бѣ начело на организацията, трѣбваше да напусне Франция — тогава баща му, бждащиятъ началникъ на Почетния легионъ⁵⁾ — г. Абелъ Балифъ, тогава чиновникъ, — самъ прие да замѣсти сина си, въ изпълнение на длѣжността му, още не изискваща много врѣме.

Отъ този моментъ малката „армия на тесифиститѣ“ почна неимоверно бързо да расте: 9,000 на брой, съ приходенъ бюджетъ отъ 38,537 франка въ 1894 г., 45,000 — въ 1896 г., 50,000 въ 1897 г., 100,000, съ приходо-бюджетъ отъ близо 1 милионъ франка въ 1906 г. и повече отъ 137 хиляди души, съ, въ кръгли цифри, 1 1/2 милиона приходъ, 1 милионъ разходъ и повече отъ 1 милионъ резерви въ послѣдната година прѣди европейската война!...

На първо врѣме „Турингъ“ нѣмаше никакво помѣщение, сетнѣ за цѣлѣта биде наето едно освѣтявано съ газова лампа дюкянче на улица „Coq-Héron“, по-късно — друго на Борсовия площадъ, за малко остана настаненъ въ Географското дружество и едва въ 1895 г., когато финансиитѣ на организацията бѣха напълно заздрави, биде купенъ разкошниятъ сегашенъ клубъ нахоящъ се на авеню *de la Grande-Armée*), — име, добъръ прѣдвѣстникъ за бързото нарастване броя на тесифиститѣ.

Тукъ г. Абелъ Балифъ, вече прѣдседател на организацията, продължи съ голѣмо усърдие своята дѣйностъ, като, между другото, подпомагаше и списването на органа на Клуба — списанието *Revue mensuelle* — Мѣсененъ прѣгледъ, което по-късно достигна тиражъ отъ 142,000 екземпляра; прѣтрупанъ отъ работа, той едва успѣваше да хапне една „спартанска закуска“, донесена му въ самия му кабинетъ, изъ нѣкой съседенъ ресторантъ. А когато, на прѣклонна възраст вече, — той се оттегли отъ активната дѣятелностъ, — цѣлъ щабъ високопоставени, дѣйни и безкористни лица, като г. г. Анри Дефоръ, проф. Гариелъ, Леонъ Ошѣ, Фамешонъ, Шѣ, Бодри дьо Соние, Д-ръ Мейонъ, Уейлъ, Бонаръ, Елуи и др., — прѣдседатели или секретари на специалнитѣ комитети на „Турингъ“, го замѣстиха: — тѣмъ не оставаше, освѣнъ да продължатъ неимоверно нарастналото подъ грижитѣ на г. Балифа дѣло, на малката група „тесифисти“, които може би не сж дори сѣнзували едно подобно бждаще на дѣлото си, когато полагаха основитѣ му въ скромното дюкянче на улица „Poissonière“...

(Слѣдва)

а) Градъ на 18 клм. отъ Парижъ, бивша кралска резиденция. — Авторътъ.

4) Между Парижъ и Версайлъ. — Авторътъ

а) Основанъ въ 1802 г. отъ „първия консулъ“ — Наполеонъ; членовѣтъ му се назначаватъ за заслуги по гражданското и военно вѣдомство и носятъ червена лента. — Авторътъ.

б) Великата, голѣмата армия. — Бѣл. редакцията.

Петър Мюлеръ.

* * *

Догарятъ веч' задъ хълма на слънцето лжчитъ...
Нощта разстила морно копринений вуаль,
Въ душата ми засѣда невѣдома печаль,
И сълзи съ нѣма горестъ избликатъ на очитъ...

Единъ слѣдъ другъ въпроси изпълнятъ ми главата...
И мисля какъ се нижатъ безмѣлно день слѣдъ день
И виждамъ какъ погиватъ безмѣлно блѣнъ слѣдъ блѣнъ:
Излѣгани надежди заплакатъ въвъ душата...

Нощта разстила морно копринений вуаль,
Въ душата ми засѣда невѣдома печаль
И сълзи съ нѣма горестъ избликатъ на очитъ:
Догарятъ веч' задъ хълма на слънцето лжчитъ...

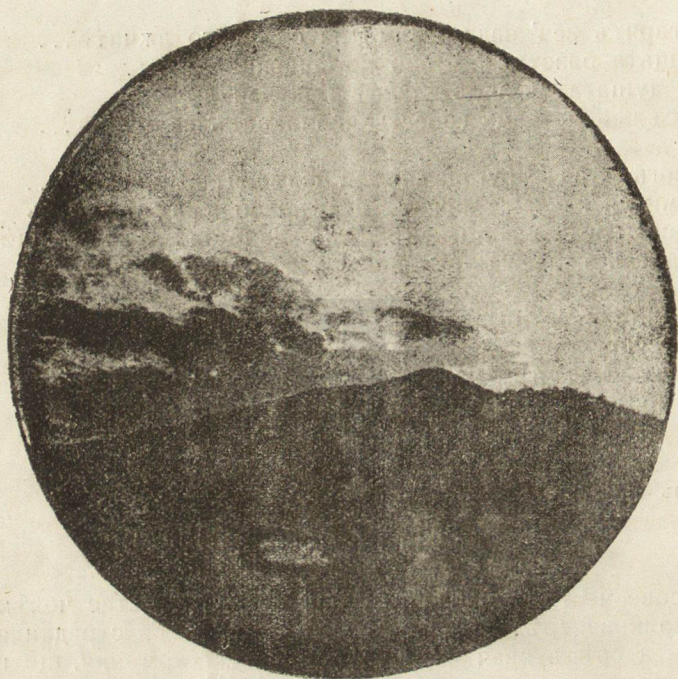
Н. Петровъ.

По близко къмъ природата!

Часове честити, часове на доволство и щастие човѣкъ изпитва не толкова срѣдъ живота, — това море отъ страдания и бѣдствия, — а срѣдъ оная чаровна тишина и хармония, що царствуватъ въ лоното на дѣвствената природа. Иди по близко къмъ тая величествена майка на красотата, много възпѣвана въ пѣснитѣ и стиховѣтѣ и ти ще почувствуващъ какъ забликва отрада и щастие въ гърдитѣ ти. Малко знаятъ хората да цѣнятъ нейното благотворно влияние, нейната сила, която въ мигъ те откъсва отъ мжката на тжгата, отъ дребнавостта и суетата на деня и тѣ възражда, — затова и тѣй малко биватъ тѣ честити. Живѣе ли човѣкъ срѣдъ природата, той вижда най-свършени красоти, дивностъ и величие и прѣживѣва най-сублимни чувства, каквито душата е способна да изпита.

И наистина, само погледни прѣзъ пролѣтѣта, въ нѣкое чисто и тихо утро омайната картина на изгрѣващото слънце, за да останешъ поразенъ отъ нейната прѣлестъ: прѣдъ тебе въ далечината на хоризонта къмъ изтокъ се показва първомъ свѣтло сияние, послѣ се прѣскаатъ първи багри, най сетнѣ небето пламва въ пурпуръ, който се запалва въ пламъци на пожаръ и, — посрѣдъ това, — изведнажъ се повдига величественото и кърваво слънце и ти усѣщашъ чувство на благоговѣние и смирение въ душата си, като прѣдъ божество. Прѣзъ пролѣтѣта природата радостно се прѣмѣнява съ

най-пъстра и нова дрѣха: долините и ливадите възхитително се покриватъ съ миризливи трѣви, съ многоброенъ трилистникъ и равнецъ; съ макове и цвѣта; лѣсовете и дървесата — съ зелена мека шума; на всѣка крачка въздухътъ се носи по-чистъ и свежъ, като отъ врѣме на врѣме се парфюмира съ богати благоухания, изтрѣгнати изъ пазвите на разцѣфналите цвѣта, а всичко това те подмладява, кара сърцето ти да тупти по-силно и жизнерадостно.

Най-високиятъ западнородопски върхъ Белмекенъ (2646 м.), издигащъ се надъ село Костенецъ, — при изгрѣвъ слънце.

Въ мѣсецъ май човѣку се струва всичко очарователно: планината, дървесата, трѣвите, а най-вече цвѣтята, за които природата не е пожалила и най-чудесните си дарове, за да ги направи по-красиви, пълни съ ароматъ, по-достойни за да даватъ удоволствие на душата. Погледни на най-свидното полско цвѣте — миризливата теменужка, съ свѣтло синитъ листчета, сгушена въ подножието на нѣкое голѣмо кичесто дърво, или подъ трънливия храстъ, не е ли тъй удивителна, както и тропичните палми, нѣжните балсамини и вѣковните кедри?

Бждете туристи, — хора на природата!

Туристътъ броди лѣтъ изъ младата зелена гора, чиито клончета и листа се вълнуватъ подъ напора на освѣжителния вѣтеръ и даватъ прохлада за жегата на изнурената му душа, а последната ведно съ гората съкашъ и тя тръпне отъ неудържима младостъ; той минава прѣвъ сочната ливада, чийто губеръ се украсява

отъ безчетъ маргарити и прѣзъ своя пжть непрѣстанно гледа, какъ се смѣняватъ картинитѣ на природата все по-красиви и красиви; когато той отива, най-послѣ на излетъ, прѣзъ хубавъ лѣтень день, къмъ нѣкоя бѣлканска мѣстность, спира се при вѣковнитѣ, кичести джбове, които разперватъ гжстолести клони, сѣкашъ нарочно да не пропуснатъ и най-малкия зракъ, — сѣда на нѣкой голѣмъ дънеръ и тамъ, подъ тѣхната привѣтна и дебела сѣнка намира най-приятна почивка отъ пжтната умора.

Кой не желае да се любува дълго врѣме на пойнитѣ птички, които прѣхвъркайки по клончетата, весело играятъ въ зеления листакъ на дървесата и да чува чуроликането имъ, възторженитѣ имъ възгласи къмъ омайната природа? Кой не жалае да има повече удоволствието да слуша, до насита въ душата си, веселото и бѣбриво шуртене на потока, който се лѣе безгрижно всѣкога, издавайки сѣкашъ тоноветѣ на нѣкакъвъ романсъ, на който само птичката пѣсень или зефиря пригласягъ?

Да, само който е близко до природата, отдаденъ въ тихо съзерцание на нейнитѣ красоти може да изпита онова чувство на опиянение, жизнерадостъ, каквото „живота“ никога не би му далъ. Безсиленъ е даже и поетътъ, който съ дивния си стихъ замайва съ красота душата, — да възпѣе въ пѣсень оная прѣлестъ и чаръ на величественния животъ на природата, който се открива въ нейното лоно, защото далече му липсватъ онѣзи неуловими слова, които биха изразили сполучливо хубоститѣ на този животъ.

Срѣдъ майката природа въ насъ като че ли изчезва всѣкакъвъ земенъ интересъ, а остава да живѣе чистата, дѣтска душа, която се възражда, пораства за мигъ и става свѣгла, като слънцето, нѣжна като цвѣтата.

Природата е много омайна и дивна, затова по близко къмъ нея!

Н. Ф.

Драма на Монбланъ.

Английскиятъ туристъ Нетелшипъ ималъ neodържимо желание да се възкачи на Монбланъ.

Било лошо есенно врѣме. Хора, добри познавачи на планината и нейнитѣ капризи, съвѣтвали Нетелшипа, да почака два—три дни, обаче, той не искалъ и да чуе за отлагане, наелъ двама водачи, Симонъ и Контъ, и почналъ възкачването.

Отначало всичко отивало добръ. Туристътъ и водачитѣ му минали Шамони и Гранъ-Мюле, но когато наближили купола Гутѣ настига ги снѣжна буря, каквата често се появява на Монбланъ. Сжщеврѣменно паднала гжста мъгла и тѣ се заблудили. Тогава рѣшили да изкопаягъ една пещеря въ снѣга и да прѣношуватъ въ нея. Симонъ и Контъ се хванали на работа и послѣдната скоро била готова. И тримата били увѣрени, че тя ще бжде и тѣхния гробъ.

За да се стоплятъ, тѣ се притискали силно единъ къмъ другъ и, вслѣдствие това, вкоченясалитѣ имъ членове се поотпуснали.

Само Симонъ, който нѣмалъ навивки, чувствувалъ краката си като въ студена вана.

Вѣтрътъ продължавалъ да духа и засипвалъ пещерата съ снѣгъ, отъ което тѣ чувствували, че имъ става по-топло. Всичкитѣ имъ провизии били замръзнали, затова силитѣ си подържали само съ конякъ изъ манерката на Нетелшипа.

Въ това положение тѣ прѣкарвали нощта. Едва сутринята прѣзъ завѣсата на постоянно падащия снѣгъ се показала слаба свѣтлина. Вѣтрътъ поутихналъ, но мъглата все още стояла. Слѣдъ четиричасово напрасно чакане дано се вдигне послѣдната, Нетелшипъ, обхванатъ отъ нетърпѣние, извикалъ:

— Другари! Да стоимъ тукъ и чакаме смъртта си е ужасно! Кждѣто и да е, да вървимъ!

Симонъ и Контъ не сподѣляли мнѣнието му и смѣтали, че е безумно да вървятъ срѣдъ непроницаемата мъгла, обаче смѣлиятъ англичанинъ бързо разчистилъ снѣга отъ пещерата и билъ вече готовъ за пжтъ.

Когато тръгнали остриятъ студъ прониквалъ чакъ до коститѣ имъ. Дрехитѣ и прѣдметитѣ, които носили скоро замръзнали. Пжтницитѣ, уповавайки се на Бога, вървѣли право напрѣдъ. Едва десетъ минути се минали отъ тръгването имъ и Нетелшипъ изведнажъ тежко се сгромолясалъ на земята, като протѣгналъ ржцѣтѣ си напрѣдъ.

Водачитѣ му помогнали да се повдигне. Той проговорилъ нѣщо по английски, но тѣ не го разбрали и помислили, че му е станало злѣ, та поднесли къмъ устнитѣ му манерката съ коняка. Нетелшипъ, обаче, съ единъ безсиленъ жестъ я отстранилъ, ударилъ се съ ржка по челото, послѣ подалъ дѣсната си ржка на единия, а лѣвата си на другия и казалъ:

— Прощавайте!

Сетнѣ прошеналъ още единъ пжтъ нѣщо по английски, вѣроятно молитва, отпусналъ се и издъхналъ.

Водачитѣ се опитали да го спасятъ, но трупа все по-вече и по-вече изстивалъ.

— Умрѣ, — казалъ Симонъ. — Ний не можемъ го съживи, но да опитаме поне насъ да спасимъ. Да вървимъ!

— На кждѣ и защо? — тжжно отвърналъ Контъ. Нашиятъ туристъ умрѣ и ний не можемъ да го изоставимъ.

— Да вървимъ! Извикалъ Симонъ, — по пжтя ще се стоплимъ. Трупа може и послѣ да се сваля.

— Тѣ забили при трупа гегата на Нетелшипа за да отбѣлжъжатъ мѣстото, и тръгнали съ тжга на сърцето: — „скоро ще дойде и нашия редъ“ мислили си тѣ.

Слѣдъ дълго ходене, безъ сами да знаятъ кждѣ, тѣ изведнажъ съглеждатъ, като че ли, висока скала и се приближили къмъ нея: оказало се, че това било трупа на Нетелшипа, който вслѣдствие оптическа измама изглеждалъ като скала.

Водачитѣ скитали още четири часа и, най-послѣ, подиръ обѣдъ забѣлѣзали една хижа, построена за убѣжище на туриститѣ, въ която намѣрили топли дрехи и храна.

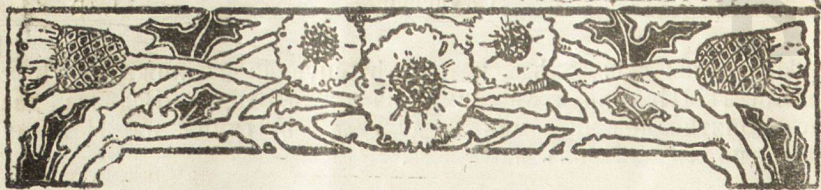
На другия день, слѣдъ като прѣнощували въ хижата, тѣ се спуснали въ Шамони и съобщили за случилото се. Веднага дванадесетъ опитни водачи заминали да търсятъ трупа на Нетелипа и скоро послѣдния билъ намѣренъ.

Туристи свалятъ мъртвитѣ си другари, паднали отъ скалитѣ при възкачване по Алпитѣ.

Два дни по-късно изъ английската църква въ Шамони излѣзла погребална процесия. Ковчегътъ съ трупа на Нетелшипа се носѣлъ отъ шестъ водачи-алпинисти, а подиръ него слѣдвали петдесетъ туристи отъ различни народности. Ковчегъ билъ заровенъ въ скромнитѣ гробища, а прѣсния гробъ украсенъ съ вѣнци отъ живи цвѣта.

Отъ руски: Анг. Симеоновъ.

Сергей Прохорин

Пътни очерки.

Подобно брънки на исполинска верига, разхвърлени около азиатската граница, стоятъ тѣ, като приказни херои на минали врѣмена, облечени въ блѣстящи брони отъ ледъ и снѣгъ, стоятъ тѣ на стража и, мрачно намръщени, пазятъ въ своитѣ недра великитѣ тайни на миналото.

Планинитѣ — това е закритата книга на битието... Тия неподвижни скали, обрасли съ непроходими гори, тия потоци които шумятъ въ мрака на тѣснинитѣ, езера, скрити отъ очитѣ на човѣка чакъ до недостъпнитѣ височини на вѣчния снѣгъ — това сж безмълвнитѣ свидѣтели на миналото, несъкрушимитѣ скрижали на историята, върху които сж отбѣлѣзани прѣданията за стари врѣмена, за нѣкогашни царства и изчезнали сега народи...

Името на всѣки върхъ, всѣка тѣснина, въ устата на полудивитѣ обитатели на планината, чергаритѣ-киркизи, е свързано съ името на юнаци и исторически събития, които пазятъ и до днесъ неразгаданата история на планинското царство. И сега въ тая дива и безлюдна страна, затворена отвсѣждѣ съ снѣжни върхове, на която гледа само вѣчно синьото небе, цари нѣкакъвъ невидимъ животъ, пълненъ съ неуловима прѣлестъ и тишина. Тая строга, отъ нищо ненарушавана тишина, тая вѣчна красота, невидимото присѣствие на нѣщо више, всичко изпълва сърцето съ забрава и властно зове къмъ природата, къмъ слънцето, къмъ новъ животъ, свѣтълъ и чистъ, чуждъ на тоя, който си създаде съврѣмениятъ човѣкъ... Тукъ не се говори... Струва ти се, че си високо, много високо, въ чиститѣ въздушни сфери. Не можешъ откъсна своя очарованъ взоръ и дълго се любувашъ на разилащата се прѣдъ тебъ панорама отъ долини и скали и въ умиление колѣничишъ прѣдъ тоя нержкотворенъ олтаръ на Великия Планински Духъ...

Непосвѣтениятъ не знае тия скрити тайни, скрити въ задоблачното царство на безмълвнитѣ върхове, въ сиянието на вѣчно синьото небе! Той не познава разгадката на тия звуци, които се носятъ понѣкога изъ мрачнитѣ тѣснини; той не разбира сребристото клокочене на планинскитѣ извори, на страшния шумъ отъ снѣжнитѣ лавини и срутвания...

И щастливъ е тоя човѣкъ, който може да се откъсне отъ душния и мраченъ градъ и да дойде, макаръ за малко, тукъ, да почине отъ грижи и тревоги, въ лоното на дѣвствената природа... Тукъ, той ще почувствува красотата на тишината и планинитѣ; тукъ, той ще се полюбува на свѣтлото утро, когато слънчевитѣ

лжчи горятъ и трептятъ, като се прѣливатъ въ всичкитѣ цвѣтове на спектъра по блѣстящия алмазенъ снѣгъ на далечнитѣ върхове; тукъ той ще чуе чудни приказки, които ще му разкаже тъмната лѣтна нощъ и далечнитѣ свѣтли звѣзди...

И тогава ще разбере радоститѣ въ живота на дивака-чергаръ и тая любовъ, която той крие въ дъното на своята душа къмъ тия мрачни планини... Достатъчно е само веднажъ да бждешъ въ тѣхъ за да ги обикнешъ за винаги, да ги свържешъ съ своитѣ най-добри възпоменания — толкова тѣ сж мили и за ума и за сърцето... Прѣдъ художника и поета ще се разкриятъ, една слѣдъ друга, картини пълни съ вѣчно разнообразие. Тукъ той ще види дивна красота въ съчетание на всевъзможни чудни форми, бои и оттѣнъци и неговата творческа сила, съединена съ могъщата природа, ще създаде велики шедеври на изкуството... Когато азъ за прѣвъ пжтъ стѣпихъ въ тия дебри съ боязливитѣ крачки на скитника-интелигентъ, азъ изведнажъ обикнахъ тия планини и бѣхъ готовъ да отдамъ живота си за тѣхното изучаване; но недостатъка отъ научни знания и материални срѣдства ми позволиха да дамъ само скромни записки за видѣното и чутото въ тая дѣвствена, не бутната още отъ ржката на съврѣмнената цивилизация страна...

Много дивни картини се мѣркатъ прѣдъ очитѣ на очарования пжтникъ; много чудеса той ще види въ тая чудна страна на легенди и прѣдания; на много видимо, но необяснимо, той не веднажъ ще бжде очевидецъ. Но всичко това блѣднѣе въ сравнение съ тия незабравими минути, които уморениятъ пжтникъ ще прѣживѣе, достигнатъ отъ нощта въ недрата на нѣкоя тѣснина на Тянь-Шанъ¹⁾... Не ще забрави той тия нощи, прѣкарани срѣдъ дѣвствената природа, срѣдъ чуднитѣ скали, приютили бѣднитѣ колиби на аула²⁾, срѣдъ гостоприемнитѣ хазаи — чергаритѣ-киргизи...

И, докато въ опушения чайникъ се грѣе водата, докато приготвяватъ бѣдната вечеря, вие лежите край огъня, опънали уморени нозѣ, цѣли отдадени на сладката дрѣмка и обаянието на лѣтната нощъ, която ви гледа отъ висотата на тъмното южно небе, цѣло усѣяно съ ярки звѣзди. Вие се вслушвате въ тия тайнствени звуци, които се носятъ отъ дълбочината на заспалото дефиле... Въ дълбоко мълчание вдъхвате влажния нощенъ въздухъ и съ нѣмо любопитство разглеждате неподвижно седящитѣ около огъня киргизи...

Каква сила и смѣлостъ, какво здраве вѣе отъ тия широкоплещи и набити, сѣкашъ излѣти отъ тъменъ бронзъ фигури! Неволно забравятъ, че това е само на нѣколко дни пжтъ отъ голѣмитѣ градове, гдѣто кипи съврѣмнения животъ, блѣщи електричеството, пищатъ локомотивитѣ, — толкова всичко това е чуждо за онуй, къмъ което сме привикнали отъ ранно дѣтство. Неволно възкрѣсватъ въ паметта ви хероитѣ отъ романитѣ на Майнъ Ридъ, Емаръ и Куперъ, — дѣ голкова заобикалящия ви миръ прилича на тоя, за когото сте запазили въ вашата паметъ многото

1) Небесни планини. — Прѣв.

2) Укрѣпено кавказко село. — Бѣл. пр.

свѣтли дѣтски възпоменания. А при това, вслушате ли се въ онуй което се говори около огньоветѣ въ тъмнитѣ лѣтни нощи, то цѣлиятъ тоя приказенъ миръ оживява, възкрѣсва изъ праха на забравенитѣ прѣдания — и вие виждате това, което е било скрито въ народната паметъ дълги години и се е прѣдавало на потомцитѣ като приказки на минали врѣмена... И колкото сж многобройни върховетѣ на Тянь-Шанъ, толкова сж разнообразни и многобройни по своя замисълъ и съдържание неговитѣ легенди, понѣкога пълни съ поетическо вдъхновение и творчество...

Между легендитѣ които се пазятъ въ паметъта на тянь-шанскитѣ киргизи съ особена популярностъ се ползува една. Това е легендата за мрачния планински духъ „Кара-Ханъ“ който се явява понѣкога по билата на недостъпнитѣ скали, въ видъ на черенъ, като нощъ, ездачъ, върху сжщо такъвъ черенъ конь... неговото появяване прѣдвѣщава близко нещастие, гладъ, моръ, земетресение, а най-често смъртъ на най-стария отъ рода на тоя който пръвъ го е съзрѣлъ...

Прѣвелъ: Ап. Т. Дачевъ.

А. Б-овъ.

За другаря...

(споменъ).

Въ полунощъ на 7. срѣщу 8. декември м. г., далече отъ другари — съидейници и съученици, — въ родното си село Койнаре — Бѣлослатинско, — тихо угасна Георги М. Младеновъ, бившъ дълговрѣмененъ секретаръ и дѣенъ членъ на Плѣвенското юнош. тур. дружество „Студенецъ“ и ратникъ въ полето на младежкия туризъмъ у насъ

Ненужно е съ лишенъ патосъ да смущаваме покойа и тишината, срѣдъ които го изгубихме...

Отиващъ си, въ самотата въ която изживѣ сетни дни, той не можа да ни повѣри гаснѣещи идеали на неживенъ животъ...

Самъ тихъ, той тихо и нечуто си отиде: мжчно е да повѣрваме, че нѣма нивга вече да видимъ любимия си съидейникъ, отдаденъ на обичната си работа съ постоянство, вдъхвано му отъ съзнанието за дълга къмъ организацията ни, на която посвѣти тѣй много усилия, младежки жаръ и енергия...

Само трайния споменъ, — паметникъ иззиданъ въ душитъ ни, — ще е отплата нему и утѣха намъ, за невъзвратимата загуба. Нека спомена за него ни вдѣхва нови сили, за продължаване дѣлото, за което той тъй много работи.

— Да не го забравяме!...

Кайлъка въ минзлото.

(Продължение).

Крѣпостъта съ своитѣ два-метрови стѣни загражда една висока рѣтлина отъ около 20 декара. На това мѣсто „Тученишката бара“ е принудена да направи голѣмъ завои около този езикъ-рѣтлина, който отъ тритѣ страни завършва съ отвѣсни и едва достъпни скали, високи 10—15 м. Въ източния и западния краища на тая продълговата крѣпостъ сж се издигали двѣ кули, отъ които западната е пазила главния входъ въ крѣпостъта, а и като стоеща върху най-високия пунктъ на крѣпостъта ще е служила за огледване на далечни разстояния. Съ кола въ крѣпостъта е могло да се влѣзе само откъмъ западния край, до който и сега се изкачва коларски пѣтъ до каменната кариера, която лежи на около 20 м. отъ наблюдателната кула. Направенитѣ сондажи изъ вжтрѣшността на тая крѣпостъ показватъ, че тя е била изпълнена съ голѣми постройки. Най-голѣмата и сравнително най-важна сграда е полуоткритата базилика, която се отличава по своитѣ голѣми размѣри. Тя е дълга 46 м. и широка 18 м. Това сж размѣри, които въ България се надминаватъ само отъ базиликата при Абоба. Дебелината на зидоветѣ е 90 см. за вжтрѣшнитѣ стѣни, 1 м. за страничнитѣ и 1'50 м. за зидоветѣ на апсидитѣ. Южната външна стѣна се губи; отъ нея не е останало почти нищо и мѣстото ѝ може да се опрѣдѣли само по съвсѣмъ малко запазената частъ отъ нея до апсидата.

Въ сѣверо-източния край на крѣпостъта се откри и една малка домадна баня, 3 м. дълга и толкова широка. Подътъ ѝ се състоеше отъ голѣми квадратни (42×42 см.) тухли, подъ които се виждаше единъ тѣсенъ водопроводъ. Така разкритата находка

се намѣри разровена на слѣдующия день — това, разбира се, трѣбва да се впише въ активъ на малджийската тайфа, която още много пакости е правила на археологическото дѣло.

За да свършимъ съ разкритиѣ въ самата крѣпость постройките, трѣбва да се каже нѣщо и за кулитѣ, които сж се издигали на двата края на крѣпостѣта. Едната отъ тѣхъ се е издигала въ юго-източния край на крѣпостѣта, дѣто езикътъ, върху който е сложена крѣпостѣта, се така стѣснява, че отъ тая кула свободно е могло да се оглежда по три направления вънъ отъ крѣпостѣта. Зидоветѣ на тази кула съвсѣмъ не отговарятъ по своята дебелина на ония въ другитѣ части на крѣпостѣта. Това се обяснява съ обстоятелството, че отвлѣснитѣ скали, които сж лежали подъ нея, сж я правили недостъпна за стѣнбойнитѣ машини на онова врѣме. Нѣколко метра навжтрѣ отъ нея почватъ да се разкриватъ дребни постройки, които сж зидани вече съ камъни и калъ.

Доста интересна постройка е западната кула, която, както отбѣлѣзахъ вече, заема най-високата точка въ крѣпостѣта. При все това тя е леснодостъпна и затова е трѣбвало да ѝ се даде по-голяма солидностъ. Зидоветѣ ѝ сж дебели 1'50 м., като при това и вжтрѣшността ѝ, слѣдъ като е оставена една галерия широка 1'50 м., е изпълнена съ масивенъ (4.5×7.5 м.) зидъ отъ дребни камъни и хоросанъ. Тоя зидъ е прилѣпенъ къмъ външната стѣна и съ това я прави неразрушима. Мѣстото вънъ отъ крѣпостѣта и особно покрай рѣката, дѣто е минавалъ пжтътъ, който е идѣлъ откъмъ Дунава и отивалъ къмъ Ловечъ, е покрито съ малки неравности, подъ които всѣкога ще намѣрите зидове отъ развалени постройки. Въ плана ми влизаше да произведа разкопки и около крѣпостѣта, дѣто бѣха направени вече нѣколко сполучливи сондажа; но това се отлагаше като по-второстепенна работа за послѣ, слѣдъ като се изучи самата крѣпость. Обаче случайното откриване на мозаика, и то тъкмо въ мѣсто, прѣзъ което вървѣше единъ единъ полски пжтъ, ни накара да направимъ отстъпление отъ плана. Тукъ намѣрихме една по-малка църква, интересна поради своята красива мозаика съ латински и грѣцки надписи. Мозаиката, която заема едно пространство отъ около 40 кв. м., е изработена отъ разноцвѣтни (червени, тъмносини, варовникови и мраморни) кубчета отъ по 1 куб. сантиметръ, образуващи много сложни и красиви геометрически фигури, които взаимно се прѣплитатъ. Между тѣзи фигури личатъ слѣднитѣ надписи: въ сѣверния край на мозаиката:

//////OIBOADALTAREMDEI//////EV MOI//////T//////T//////

Половинъ метръ южно отъ тоя надписъ, тъкмо въ срѣдата на мозаиката, личи мѣстото, дѣто се е издигалъ жертвеникъ или прѣстолъ. Въ сѣверната частъ на мозаиката личи слѣдниятъ надписъ, разкжсанъ на отдѣлни срички, изработени отъ мраморни кубчета и разпрѣснати изъ фигуритѣ на мозаиката:

//////IA|LI|V|S|IVS|SAL|//////

Въ сжщата мозаика, надъ тоя надписъ, личатъ буквитѣ А О, изработени отъ тухлени кубчета.

Че тази сграда е църква, не подлежи на съмнѣние; въ това ни увѣряватъ както надписитѣ по мозаиката, тъй и намѣренитѣ въ развалинитѣ черковни прѣдмети: части отъ стѣклени кандила, единъ мѣденъ кръстъ и др. Като се вземе при това прѣдъ видъ латинско писмо, съ което сж написани уцѣлѣлитѣ редове отъ мозаичнитѣ надписи, трѣбва да заключимъ, че постройкитѣ сж отъ прѣди петия вѣкъ, защото съ падането на западната римска империя (476 г.) грѣцкиятъ езикъ бързо е измѣствалъ латинския. Вижда се по-нататкъ отъ грубитѣ кални зидове, че тая църква е прѣживѣла едно разорение и слѣдъ това е била възстановявана отъ хора съ много по-долня култура. Мжно е обаче да се опрѣдѣлятъ разнитѣ части на тая постройка, отъ която източната частъ е отнесена отъ течещата до нея рѣка, а другитѣ ѣ части сж разрушавани и възстановявани въ съвсѣмъ други форми. По таквъ начинъ планътъ на откритата частъ отъ постройката (около 250 кв. м) се е обѣрналъ въ сложна и неправилна фигура. Разкритата апсида е обѣрната съ кржглата си частъ къмъ югъ. По всѣка вѣроятностъ намираме се прѣдъ една църква отъ оны типъ, въ който тритѣ апсиди не сж все къмъ изтокъ, както въ крѣпостната базилика, а на тритѣ страни (сѣверъ, изтокъ и югъ) — църквата значи е имала кръстообразна форма.

Твърдѣ интересна за археолога сж и случайно открититѣ зидани гробници въ околността на изучваната крѣпостъ.

Много по-важна е разкритата отъ дружеството*) фамилна гробница въ „Лѣсковата нива“, само 400 м. на зап. отъ крѣпостъта.

До вратата на гробницата се слиза по каменна стѣлба съ петъ стѣпала, 37 сантиметра широки и толкова високи, а широчината на стѣлбата е 170 метра и се загражда отъ двѣтѣ страни съ каменни зидове, дебели 48 см. Входътъ на гробницата, високъ 120 м. и широкъ 80 см., се намѣри затворенъ отъ единъ камъкъ, върху който висѣше дебела желѣзна халка. Вжтрѣшността на гробницата прѣдставя правоъгълна стаичка, 390 м. дълга, 310 широка и 250 висока. Всичкитѣ стѣни, включително и подътъ, сж измазани съ хоросанъ, върху който надъ вратата е драснатъ съ прѣстъ, още прѣди засѣхването му, единъ кръстъ. На лѣво отъ вратата до южната стѣна се издига одъръ, зиданъ отъ по-малки тухли и хоросанъ. Дългъ е 2 метра, широкъ 1 метъръ и високъ при краката 70 см. а при главитѣ 82 см. При зидането на тоя одъръ сж оставени двѣ трапецовидни празнини, които се сношаватъ съ повърхнината на одъра чрѣзъ четири продълговати дупки. Върху тоя одъръ се намѣриха съвсѣмъ добрѣ запазени скелетитѣ на една сѣмейна двойка, главитѣ на които оставаха къмъ западъ. Скелетитѣ бѣха покрити съ черно вещество, като сажди, а тукъ тамъ върху него се забѣлѣзваше и бѣлѣзникава пепель. Присѣтствието на тоя черенъ слой и отбѣлѣзанитѣ празнини подъ одъра, които наподобяватъ пещи, ни наведоха най-напрѣдъ на мисълъта, че тѣлата сж подлагани на изгаряне. Повнимателното вглеждане обаче веднага опроверга това прѣдположение — горение е имало, но то е извършено не отъ хората, а

*) Плевенското Археологическо — Б. сп. „Ст.“

отъ самата природа — бѣхме прѣдъ единъ случай на вѣковно химическо горение безъ присѣтствието на кислородъ, който е изгорѣлъ още въ началото и образувалъ бѣлѣзникавата пепелъ, която по-горѣ отбѣлѣзахъ. Въ срѣщуположния (сѣверо-западенъ) жгълъ на гробницата почиваше друга двойка, положена вече върху низкъ дъсченъ одъръ, за подпорки на който служеха двѣ напрѣчно сложени, 25 см. въ диаметръ дървета. Въ юго-западния жгълъ пѣкъ се намѣри съборенъ по-късъ одъръ, дългъ само 1'10 м. и широкъ 120 м. Въ тоя купъ отъ дебели, но меки като праханъ дървета, се намѣриха само изгнили дрехи, подметки отъ дѣтински обуца и нито слѣда отъ кости. Очевидно е, че тукъ сж били нареждани дѣцата, коститѣ на които сж се съвършено разпаднали. Дори коститѣ отъ възрастнитѣ хора се размазваха при най-слабото стисване между прѣститѣ. Липсата на какъвъ и да е надписъ прави трудно опрѣдѣлянето на врѣмето, отъ което е останала тая гробница. Само върху архитрава надъ входа личатъ нѣколко латински букви, които изглежда да сж отъ IV или V вѣкъ, но очевидно е, че тоя надписъ не се отнася до гробницата. Изглежда, че камъкътъ, върху който личи този надписъ, е служилъ по-рано за база на статуя и е употребенъ тука като строителенъ материалъ.

— Край. —

ВѢСТИ.

Умоляватъ се настоятелствата на юношескитѣ туристски дружества и на всички спортни организации въ страната да съобщаватъ въ редакцията за хроникиране по-важнитѣ факти изъ живота имъ.

Редакцията е получила писмо отъ извѣстния нашъ общественикъ и писателъ г. Ангонъ Страшимировъ, въ което той, като изказва съчувствието си къмъ начинанието, между другото казва: *за мене е страдание, че живяя ерѣдъ съврѣменници, които не познаватъ земята си.*

Конгресътъ на юношитѣ-туристи, който щѣше да се състои въ първата половина на м. Януари т. г. въ Плѣвентъ, поради стеклитѣ се напоследъкъ събития въ страната, не можа да се

състои. Пристигналитѣ делегати отъ Шуменското Юношеско Тур. Д-во „Плиска“ имаха срѣща съ членове на плѣвенското такова „Студенецъ“, — срѣща, въ която сж били размѣнени мисли по бждащата дѣйность на двѣтѣ д-ва.

По-късно е пристигналъ и делегатъ отъ Раховското Др-во „Козлодуйски-Брѣгъ“.

По Великъ-денъ т. г. въ София ще се състои конгреса на гимнастическия съюзъ „Юнакъ“. На конгреса ще бждатъ прѣдставени повече отъ 15 възобновени клонове.

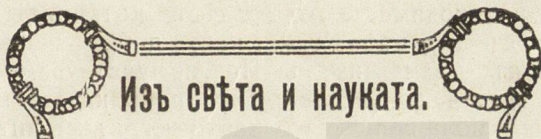
На 9. юни миналата година френскиятъ „Турингъ-Клубъ“ е празнувалъ юбилейния си празникъ въ гората Марли подъ прѣдседателството на „най-добрия френски туристъ“ Реймондъ

Поанкаре, прѣдседателъ на Републиката. Празненството е било едно отъ най-блѣскавитѣ тържества на френския народъ.

Една двадесетъ и петъ годишнина. По случай 25 годишнината отъ основаването си, софийското юнашко д-во „Софийски юнакъ“ е устроило на 7. февруари т. г. въ салона на Военния клубъ въ София, тържественъ концертъ.

Една петгодишнина. На 1 т. м. съвсѣмъ безшумно и незабѣлѣлѣзано се навърши петгодишнината отъ основаването на Плѣвенското юношеско турист. д-во „Студенецъ“: 1. февруари 1915 г. — 1. февруари 1920 год.

Плѣвенското юношеско туристско д-во „Студенецъ“ подготвява и наскоро ще прѣдстави пиесата „Плѣвникътъ отъ Трикери“ отъ К. Мутафовъ.

Най-големиятъ водопадъ въ свѣта е Кейтерскиятъ въ Британска Гвиана (централна Америка), който е петъ пѣти по-голямъ отъ Ниагарскиятъ.

Подземна пощенска станция. Знаменитата Аделсбергска пещера*) се посѣщава отъ толкова много туристи, че австрийското правителство прѣди войната е било уредило въ нея специална пощенска станция. Писмата, прѣдимно пощенски карти, пратени чрѣзъ тая станция отъ туристите, снабдени съ нейния печатъ, се разнасятъ по цѣлия свѣтъ. Имало дни когато числото на изходящитѣ писма надминава 50,000. Аделсбергската пощенска станция е единствената по рода си въ свѣта.

Най-високиятъ връхъ на земята. Съвсѣмъ нерпаво се смѣта, че върховетѣ Гауризанкаръ и Монтъ Еверестъ сж единъ и сжщъ връхъ. *Монтъ Еверестъ*, — най-висо-

киятъ земенъ връхъ, — е високъ 8840 м., а Гауризанкаръ е 7143 м., т. е. една разлика отъ около 1700 м. Тѣ отстоятъ единъ отъ другъ на 57 клм..

Достигнатъ ли е южниятъ полюсъ? Специалната комисия която е прѣгледала донесения отъ Амундсенъ наблюдателенъ материалъ, дошла до заключението, че макаръ тоя пѣтешественикъ несъмнено да е билъ на южниятъ полюсъ, но забитото знаме не е поставено точно — именно, на разстояние около четвъртъ милиа отъ истинското положение на точката на полюса.

Алпитѣ човѣноубийци. Прѣзъ 1911 г. сж загинали прѣзъ врѣме на възкачването си по Алпитѣ 118 човѣка; въ 1910 г. — 128. Печаленъ рекордъ въ това отношение държи 1909 г. прѣзъ която сж загинали 144 алпинисти. Най-много загиватъ нѣмци, а най-малко — англичани. Това се обяснява съ това, че англичанитѣ никога не се изкачватъ безъ водачи, когато нѣмцитѣ считатъ за възможно да минатъ безъ тѣхъ.

*) Най-типичната и извѣстна изъ множеството сталактитни пещери, намиращи се въ околността на градеца Аделсбергъ (на сѣв-изтокъ отъ Триестъ).

Най-високиятъ градъ въ свѣта. Най-високо надъ морската повърхностъ е разположенъ Тибетскиятъ градъ Гартокъ — на 4340 м.

Оригиналенъ паметникъ. Единъ мексикански земевладѣлецъ издигналъ въ своята земя единъ оригиналенъ паметникъ, или по-вѣрно пограниченъ знакъ, който отдѣля... горещия поясъ отъ умѣрения. Тропика на Рака (23° 30' сѣвер. ширина) минава тъкмо прѣзъ неговото владѣние и той счелъ за необходимо да отбѣлѣжи това съ нѣкакъвъ вещественъ знакъ. Паметникътъ прѣдставлява една доста висока каменна стѣна съ покривъ, на който има двѣ рѣцѣ: едната показва на горещия поясъ, другата — на умѣрения. Близко до паметника минава желѣзенъ пѣтъ и пѣтниците могатъ съ точностъ да отбѣлѣжатъ тоя знаменитъ моментъ, когато прѣминаватъ отъ една климатическа зона въ друга.

Най-сѣверната точка на Европа. Отъ всички е прието да считатъ знаменитата стрѣмнина Нордкапъ като най-сѣверна точка на Европа и въ частностъ — на Скандинавия. Фактически това не е вѣрно: най-сѣверна точка на Норвегия е малоизвестниятъ мисъ Нордкинъ на сѣверъ отъ Нордкапъ. Вѣроятно съ силата на своята красота и ефектностъ Нордкапъ, мнимата сѣверна точка на Европа, е любимъ на туристите отъ всички страни, които всѣко лѣто съ хиляди го посѣщаватъ. Мисъ Нордкинъ е дълъгъ и тѣсенъ полуостровъ, който постепенно се понижава къмъ морето. Той не се отличава съ никаква красота и затова,

вѣроятно, е и забравенъ. Прѣимуществото, както изглежда, и тукъ неволно се дава на красотата.

Извѣстно е, че прѣдставителитъ на цвѣтнитѣ раси издаватъ особена миризма, лесно уловима даже отъ европееца съ не голѣмо обоняние. Доста характерна миризма иматъ прѣдставителитѣ на жълтата раса (напр. китайцитѣ), чернокожитѣ, малайцитѣ и др. Европейцитѣ сжщо иматъ своята специфична миризма. Негритѣ и китайцитѣ чувствуватъ много добръ нашата миризма. Ние не чувствуваме това, защото сме привикнали къмъ нея, — както негритѣ и китайцитѣ къмъ миризмата на своята раса.

Анамъ (френски протекторатъ въ Индо-Китай) е единствената страна въ свѣта, гдѣто мъжете и женитѣ носятъ еднакво облѣкло.

Въ първата книга на списанието по технически причини сж допуснати, освѣнъ множеството по-малки, и слѣднитѣ важни печатни грѣшки:

На стр. 10 р. 13 отг. думата „жертвеникъ“, заедно съ скобитѣ ѝ, като излишна, да се махне;

На сжщ стр. р. 21 отг. между „и“ и „прѣска“ сж пропуснати думитѣ „навсѣждъ се“;

На сжщ стр. р. 24 отг. е напечатено „розови жасмини“ вмѣсто „рози и жасмини“;

На сжщ стр. р. 27 отг. е напечатено „ни“ вм. „на“;

На стр. 11 р. 2 отг. е печ. „Grande Milet“, вм. „Grands Mulets“ и „Plato“ вм. „Plateau“;

На стр. 11 р. 14 отг. напечатано „Шуманъ“ вм. „Шамони“, а думитѣ „родния си градъ“, като излишни, да се махнатъ;

На стр. 11 р. 9 отг. напеч. „Шумани“ вм. „Шамони“;

На стр. 14 най-отдолу е пропуснато: (слѣдва).

Вѣрваша, че въ бждаше подобни грѣшки ще се избѣгнатъ. редакцията проси извинение отъ читателитѣ и ги моли, да поправятъ указанитѣ.

Всички, които сж получили абонаменти листове, да ги върнатъ въ редакцията, заедно съ събранитѣ абонаменти, като задържатъ 10⁰/₀ отъ сумата, ако абонатитѣ сж 10—25 и 20⁰/₀ ако сж повече.

За ржчна продажба на списанието на настоятелите се прави отстъпъ 10⁰/₀ до 25 книги и 20⁰/₀ за повече. Смѣткитѣ си настоятелите трѣбва да уреждатъ най-късно до 20. число на всѣки мѣсець, до тогава се приематъ обратно непродаденитѣ книжки.

За настоятели се прѣдпочитатъ: клонове отъ юнош. туристски съюзъ, спортни дружества, културни или ученически дружества; при нѣмане такива, ще се приематъ отдѣлни личности.

Ония дружества, до които е пратено списанието да съобщатъ веднага въ редакцията, че приематъ настоятелството и да влѣзатъ въ изпълнение на задълженията си, иначе не ще ги считаме за настоятели и ще прѣстанемъ да имъ го пращаме. До 20. число на всѣки мѣсець да съобщаватъ по колко екземпляра да имъ се пращатъ отъ слѣдната книга. Нередовнитѣ настоятели ще бждатъ смѣнявани.

Приематъ се за печатене на външнитѣ листове на списанието подходящи обяви, по 25 стот. на см. за една публикация, — за повече публикации — по споразумѣние. За събрани обяви 10⁰/₀ отъ стойността имъ.

Всѣка пратена сума да се придружава отъ пояснително писмо.

Адресътъ на Плѣв. юношеско туристско дружество е: **Дружество „СТУДЕНЕЦЪ“**
— **Плѣвенъ.**

Наскоро излиза книга трета отъ списанието: настоятелите веднага да съобщатъ по колко екземпляра да имъ се пратятъ.

Обяви. За печатене на външни-
тъ хартии на списанието
се приематъ подходящи
обяви по 25 стот. см² за
една публикация. За по-
вече публикации — по
споразумѣние.

Г
Бр. 60, 087111
гр. — село
околия ул. М. М. С.

Драганъ Гочевъ гимназистъ — Шуменъ възнамя-
рява да издаде въ скоро време
първата си стихотворна сбирка: „Сълзитъ на младежа“
Издание на дружество „Добружанска младеж“.

Важно

за обущари и кожари!

Въ склада ми се намиратъ винаги, раз-
ни италиянски и български гъонове, ев-
ропейски шефра и боксове, юттове, мав-
рокини и др. подобни артикули.

Въ магазина ми се намиратъ всички
обущарски артикули, голѣмъ депозитъ отъ
минерални масла.

Съ почитание:

ПЪШО ЗАНОВЪ

Плѣвенъ.

Телефонъ № 54.
За телеграми: ЗАНОВЪ.

Кооперативна печатница „Изгрѣвъ“ — Плѣвенъ.

Отдѣлна книга 2 лева.